Єпископ Віктор Бедь: Проповідь на свято Входу Господнього у Єрусалим (Вербну неділю)

✠ Віктор Бедь,
єпископ Мукачівський і Карпатський,
керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією
Православної Церкви України

м. Ужгород
5 квітня 2026 р.

Дорогі брати і сестри!
Високодостойні наші українські воїни-захисники!

Сьогодні Свята Церква вводить нас у глибину великої духовної тайни — події, яку ми називаємо Входом Господнім у Єрусалим.

Це не просто урочистий вхід. Це — свідомий і добровільний початок Хресного шляху, дороги на Голгофу, дороги жертовної любові заради спасіння людства.

Євангеліє свідчить: народ зустрічав Христа як Царя і Месію — з радістю, з пальмовими гілками, з вигуками:

- *«Осанна! Благословен Той, Хто йде в ім’я Господнє!» (Мт. 21:9).*

Але в цій же людській спільноті, у тих самих серцях, через кілька днів пролунає зовсім інший крик:

- *«Розіпни Його!» (Мт. 27:22–23).*

І в цьому — глибока трагедія людської душі, яка здатна одночасно на захоплення і зраду, на віру і відступництво, на правду і неправду.

Саме тому ця євангельська подія — не лише про історію.

Вона — про кожного з нас. Про наш вибір. Про нашу вірність або її відсутність.

Цар, Який не такий, як очікували

Христос входить у Єрусалим не на коні, як земний володар і переможець, а на осляті — як Цар смирення, правди і миру.

Це не випадковість і не зовнішній знак.

Це — свідоме об’явлення істинної природи Божої влади.

Він не приходить, щоб захопити владу силою — Він приходить, щоб віддати Себе в любові:

- не панувати — а спасти;
- не підкорити — а звільнити;
- не зруйнувати — а відновити людину в істині.

Люди чекали політичного визволителя, того, хто зламає зовнішнє ярмо з боку Римської імперії.

А Господь приходить як Той, Хто звільняє від значно глибшого рабства — від гріха, страху, неправди і внутрішнього розпаду людської душі.

І саме тут відкривається трагедія нерозуміння: люди бачили те, що хотіли бачити, але не прийняли Того, Хто є насправді.

Тому це євангельське питання звучить і сьогодні — до кожного з нас: Кого ми шукаємо?

Живого Бога, Який веде до істини і відповідальності — чи зручного для нас «чудотворця», який має вирішити наші проблеми без зміни нашого життя?

Бо справжня зустріч із Христом завжди змінює людину — а не лише обставини довкола неї.

Свято радості… з тінню страждання

Це, дорогі у Христі, особливе свято — бо в ньому радість уже несе в собі тінь страждання.

Сьогодні — тріумф. Але вже завтра — шлях на Голгофу.

Цей день поєднує в собі два виміри: людське захоплення і Боже передбачення жертви.

Церква відкриває нам глибоку істину: Христос входить у Єрусалим не в невіданні, а з повним знанням того, що Його чекає:

- Він знає про зраду.
- Знає про несправедливий суд.
- Знає про біль, страждання і смерть.

І все ж — входить: не з примусу, не з безвиході, а з любові.

Бо Його шлях — це не трагедія без сенсу, а свідома жертва заради спасіння людини.

Саме тому справжній зміст цього свята — не у зовнішніх знаках, не у вербових гілках, які ми тримаємо в руках, а у внутрішній готовності людини: йти за Христом не лише в хвилини радості, а й тоді, коли цей шлях стає важким, незручним і жертовним.

Бо віра перевіряється не тоді, коли легко, а тоді, коли потрібно залишитися вірним — попри все.

Верба — знак життя і відповідальності

У наших українських землях пальмові гілки, якими зустрічали Христа в Єрусалимі, замінені вербою — знаком життя, оновлення і надії на воскресіння.

Але цей знак має не лише зовнішнє, а передусім глибоке духовне значення.

Бо верба, яку ми сьогодні тримаємо в руках і освячуємо, — це не магічний оберіг від біди і не зовнішній атрибут релігійності.

Це — нагадування про наш особистий духовний обов’язок і відповідальність перед Богом.

Не просто прийти до храму і посвятити, а — оновитися духовно.

Не просто доторкнутися до святині, а — відкрити своє серце для Божої істини.

Не просто зберегти вербу вдома, а — зберегти вірність Христові та Його істині у своєму житті.

Бо справжнє освячення відбувається не лише над гілкою, а насамперед — у душі людини.

І тому це свято закликає нас не до зовнішнього обряду, а до внутрішнього просвітлення світлом Євангелія Христового, до переміни душі, розуму, серця і життя.

Україна сьогодні — свій Єрусалим

І ось тут, дорогі у Христі, Євангеліє перестає бути лише сторінкою історії — воно стає болісно живою реальністю нашого часу.

Бо сьогодні наша Україна — це теж місце великого випробування, боротьби і вибору.

Ми живемо в умовах смертельно небезпечної російсько-української війни, яку веде проти нас безбожний, віроломний агресор, що прийшов нести смерть, руйнування і неправду.

І сьогодні, як і тоді в Єрусалимі, перед кожною людиною, перед усім народом стоїть той самий вибір:

- правда чи зрада;
- вірність чи відступництво;
- гідність чи страх;
- світло істини чи темрява неправди.

Є ті, хто стоїть до кінця — у правді, у вірності, у любові до свого народу і своєї землі.

І є ті, хто вагається, відступає або шукає вигоди, забуваючи, що байдужість і зрада завжди мають свою ціну.

Бо війна — це не лише фронт. Це випробування духу, совісті і правди кожної людини.

І саме в таких обставинах найглибше відкривається, ким насправді є людина — у правдивості її віри, у її поведінці та в її життєвих вчинках.

Наші воїни — свідки жертовної любові

Сьогодні Христос входить у наші серця через подвиг українського воїна.

Бо той, хто віддає себе за інших, хто свідомо стає на захист життя, свободи і правди — виконує найвищу заповідь любові:

- *«Немає більшої любові за ту, як хто душу свою покладе за друзів своїх» (Ів. 15:13).*

Наші воїни-захисники — це не просто військові.

Це — живі свідки жертовності, мужності і вірності.

Це — ті, хто не словами, а щоденним подвигом відповідає на питання: що означає любити Україну, ближнього і правду.

Вони стоять там, де найважче.

Вони тримають той рубіж, за яким — наше життя, наші родини, наша держава.

І в їхній стійкості, в їхній відданості, у їхній готовності жертвувати собою ми бачимо не лише силу людини — а й прояв великої духовної висоти.

А серед них — і ті, хто вже до кінця звершив свій земний шлях.

Ті, хто заради цієї любові віддав своє життя, не поступившись свободою і незалежністю України перед російським ворогом-окупантом.

Тож із глибокою вдячністю і щирою молитвою схилімо голови перед світлою пам’яттю полеглих героїв.

Вони вже постали перед Богом — не з вербовими гілками, а з вірою, вірністю, честю і звершеним подвигом.

І їхня жертва — це не лише біль втрати, це — моральний орієнтир для живих.

Бо вони засвідчили найвище: правду, за яку варто жити — і за яку варто віддати життя.

Світ у вогні — але відповідь одна

На жаль, сьогодні, у 20-х роках XXI століття, війни, окрім України, палають і в різних куточках світу.

Людство знову опинилося перед тим самим вічним вибором:

- сила чи правда;
- страх чи гідність;
- зло чи світло;
- підступ чи істина.

І цей вибір — не абстрактний. Він щоденний. Особистий. Визначальний.

Бо від нього залежить не лише доля окремих народів, а й майбутнє всього людства.

І попри зміну епох, технологій і обставин, відповідь залишається тією ж, що й дві тисячі років тому: Христос не приходить із мечем, щоб підкорити. Він приходить із правдою і любов'ю, щоб спасти.

Він не нав'язує силу — Він відкриває шлях істини.

І саме тому Його заклик залишається незмінним і сьогодні: жити в правді, стояти в гідності, діяти в любові і зберігати мир — навіть тоді, коли світ довкола палає.

Найголовніше питання цього дня

Сьогодні кожен із нас має чесно і без самообману відповісти собі: хто я?

Той, хто сьогодні разом з усіма вигукує: «Осанна», а завтра — під тиском страху, обставин чи вигоди — відступить і зречеться?

Чи той, хто залишиться з Христом й Україною до кінця — у правді, у вірності, у відповідальності за свої слова і свої вчинки?

Бо віра — це не емоція одного дня. І не зовнішній прояв.

Віра і вірність — це вибір. Щоденний. Свідомий. Часто — непростий.

І саме в такі моменти, як сьогодні, коли перед нами постає приклад Христа, Який іде на страждання свідомо і добровільно, відкривається справжня глибина нашої віри і вірності.

Чи готові ми бути з Христом та Його істиною не лише в радості, а й у випробуванні?

Чи готові ми залишитися вірними тоді, коли це вимагає мужності, жертви і внутрішньої сили?

Саме відповідь на ці питання і визначає, ким ми є насправді.

Дорогі брати і сестри!
Високодостойні наші українські воїни-захисники!

Вхід Господній у Єрусалим — це не лише подія минулого.

Це — жива реальність сьогодення.

Бо Христос і сьогодні входить:

- у наше життя;
- у нашу Україну;
- у нашу боротьбу;
- у нашу відповідальність.

Він входить не зовні — а в глибину нашого серця, щоб укріпити, просвітити і повести шляхом істини.

І тому нехай наше «Осанна» буде не лише словами, а вірністю.

Не миттєвим поривом, а силою духу.

Не зовнішнім виявом, а правдою життя.

Нехай Господь укріпить:

- наших воїнів — у боротьбі, мужності і незламності;
- наш народ — у єдності, гідності і правді;
- кожного з нас — у вірності добру, істині та відповідальності за своє життя.

І нехай Україна вистоїть — з Богом, у правді, в істині і честі, у національній та духовній єдності української нації.

Бо там, де правда — там і сила.

І там, де Бог — там перемога.

Амінь.